

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu: 1 ună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl. Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult. Pentru monarhia: 1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl. Pentru România și străinătate: 1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci. Abonamente se fac numai plătinindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr a treia-oraă 5 cr., și timbru de 30 cr. Redacția și administrația: Strada Poplace Nr. 15. Se prenumără și la poste și la librării. Epistole nefrancațe se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază. Numeri singlaratici à 5 cr. se vënd la Tipografia, soc. pe acțiun Numeri singlaratici à 20 bani se vënd la librăria G. Cârjan, Ploști

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

„Prăbușirea Austriei“.

Se înmulțesc cobitorii. Din ce chaos crește, din ce dificultățile se măresc — fără de a se observa măcar un bărbat mântuitor, — din ce cobitorii de moarte ai marelui imperiu se înmulțesc. Prin Octomvrie anul trecut a apărut la Lipsca o broșură cobitoare intitulată: »Repruire asupra Austriei din anul 2000«. Am arătat pe larg cuprinsul și tendențele ei în nrul 215 și cei următorii ai »Tribunei«.

Acum apărut în München o altă broșură, tot așa de cobitoare, dar și mai cutezantă, cu titlul: »Prăbușirea și reconstruirea Austriei.«

Broșura din Lipsca, a lui »Probus« era mai poetică, mai timidă. Privia lucrurile dela anul 2000 și expunea »istoricul« suposiției, că Austria s'a nimicit, »nenorocit« ce a făcut politica Germanilor. În această suposiție ea a rămas știrbită, redusă la rolul unui mic stat, sub protecția străin.

Broșura aceasta din München e brutal de cutezătoare. Ea privește lucrurile pornind dela stările de azi și consideră ca inevitabilă o prăbușire, sau mai corect o »zdrobire« a Austriei de acum, în timpul cel mai apropiat, cel mult în 25 ani. Zdrobirea are să-i vină din partea Germaniei, actualul se aliat, într'un războiu, care se impune ca o necesitate a germanismului.

Tendența broșurei dela Lipsca era să facă presiune la Viena, în cercurile înalte, hotărâtoare, spre a produce o schimbare în favorul Maghiarilor, și al Nemților din Austria.

Tendența acesteia este să facă presiune la Berlin, dacă ar fi de lipsă, și să popularizeze în masele largi ale germanismului ideea »unității tuturor Germanilor din Europa-centrală. Ea favorizează însă și aspirațiunile maghiare.

Pe când »Probus« — prorocul improb dela Lipsca, — opera cu expuneri istorice și cu fine aluziuni, autorul broșurei din München păsește cu o francheță brută, operează brutal de tot, cu date statistice, și face planuri în linii mari, strategice.

Broșura aceasta consideră Austria ca moartă deja; înfăptșoarea exteroară a paginei titulare e întocmai ca un anunț funebru. Preocupățiunea autorului e mai mult cum să aranjeze viitorul imperiu național german, dintre Adriatica și Marea-ostică, și cum să se germanizeze mai curând cele 7 1/2 milioane elemente slave, ce le va suscepe, din actuala Austrie, masa de 58 milioane Germani. Broșura e destinată a se împărșia cu zecile de mii printre masele populului mai inteligent. E scrisă într'un stil viu, galopant, apodictic. Căci conțiază — cum zice autorul — »la ceteri foarte ocupați, la cetitori, cari sunt în clar cu istoria trecutului, și cu evenimentele prezentului«.

Sunt puternice astfel de bombe de hârtie. Ele nu constituie un pericol iminent, dar sunt la tot cazul un »symptom« îngrijitor.

Noi ne facem datoria de cronicari înregistrându-le și orientând publicul nostru asupra tendențelor lor.

Conclușiunile, eventualele combinațiuni și meditațiuni le lăsăm în grija cetitorului inteligent.....

În următoarele vom da, un scurt restumat din această broșură, lăsând afară tot ce se cuvine unor cetățeni, cari țin cu o tradițională convingere la existența acestui mare imperiu, care ar fi merit să pregătească și neamului românesc un scut apărător — dacă și-ar înțeleg, odată, în fine, mărfa sa misiune de imperiu al Orientului.

*) Österreichs Zusammenbruch und Wiederaufbau. I. Auflage. 1—18 Tausend. München 1899. I. F. Lehmanns Verlag. Königliche Hof-Buchdruckerei Kastner & Lossen, München. Ediția de soc. »All-Deutscher Verband«.

mănesc un scut apărător — dacă și-ar înțeleg, odată, în fine, mărfa sa misiune de imperiu al Orientului.

Schițăm cuprinsul cât se poate de redus:

Monarhia austro-ungară stă în pragul prăbușirii. Dacă a mai vegetat până acum este a se mulțumi răbdăreii Nemților și alianței cu imperiul german. Dar aceasta s'a sfârșit. Prăbușirea se amină încă, dar nu se evită. Blăstemul »lucerurilor pe jumătate« ale Austriei se răsună. Trebuie odată rupt definitiv cu trecutul. Baza cea mai bună a nouelor forme de stat e: »războiul«.

E o condiție de viață pentru germanism să de caracter german Europei-centrale; de aceea o luptă pe moarte, pe viață se impune.

Scopul e: »concentrarea într'un stat a teritoriului limbei germane din Europa-centrală — și ajungerea la Adriatica«.

Trebuesc deci cultivate tendențele favorabile ce există deja în monarhia dela Dunăre: »desvoltarea dualismului într'o deplină dezvoltare a dualității economice a Ungariei; separarea Galiciei, Bucovinei, Dalmației de către Austria«.

Tot ceea-ce mai rămâne Austriei va fi încorporat la Germania.

Imperiul german mai suscepe astfel pe lângă 3,500.000 de străini încă 7,600.000 Poloni, Cehi, Sloveni, Croați, etc., dar aceasta nu alterează mult ponderea elementului german; dela 93%, se reduce la 84%. Imperiul astfel unificat se aranjează pe nouă baze federative. »Federalismul zace în caracterul Germanilor« — zice autorul. Se va organiza în mai multe regate, astfel ca Cehii, Polonii etc., să fie bine puși a se germaniza. Măsurile ce se prevăd, sunt mai brutale decât cele ungurești.

Habsburgii trebuie să dispară, ori trebuie să-i transpună punctul de gravitație în Ungaria. Firește, că asta se va face printr'un războiu.

Asupra acestui războiu, dela care atârna de altfel totul, broșura face următoarele combinații:

Viitorul Ungariei atârna dela ținuta ce vor observa Maghiarli față cu transformățiunea. Probabil, zice autorul, că ei vor folosi prilejul pentru a ajunge la independență.

Atunci ar mai primi Bosnia, Herțegovina și Dalmația, cu excepția: Ragusei, Cattaro și Spezia. Vor abțice însă de Cella 3 comitate nemțești dela granița Austriei.

Dacă Rusia și România nu vor combate pe Germani, Galicția va trece la Rusia, Bucovina la România. Altfel se vor adage la Ungaria.

În tot cazul autorul cere dela Unguri respectarea existenței Sașilor. În scopul acesta pretinde autonomie bisericească și școlară, îndreptățirea limbei germane în viața publică, restituirea universității săsești și — ștergerea legii despre maghiarisarea numelor!

Acasta vor face-o Maghiarii și pentru-ca să-și asigure din partea Germaniei »mână liberă« contra celorlalte naționalități!

Pentru mulcomirea Italiei autorul îi face cadou: Trientul. Trientul însă și-l reține Germania.

Războiul decizător autorul îl află necesar și ca o răspaltă pentru multele jertfe ce Germania a făcut în ultimele decenii pentru armată....

Ori-cât de cutezate sunt aceste vederi, nu s'ar pute zice că ele sunt fantastice. În ele se reoglindează aspirațiunile ligei germane: »All-Deutscher Verband«, care este editorul broșurei. Și de altfel aceste idei sunt aplicate cu multă precisiune în marele cadru descris de tinerul împărat. Autorul ține pas de pas cont de aspirațiunile Germaniei, ca mare putere pe mare, aspirațiuni pentru care împăratul Wilhelm a insistat și insistă. De aceea tinde și autorul spre Trient.

În această ordine de idei broșura acasta de câteva pagini, e mai mult decât un simptom.

Căci Austria stă negreșit în fața unor momente istorice. Afirmă dela ea cum se va desvolta istoria universală a Europei. E întrebară numai, dacă își înțelege ea menirea, ori nu?

Sibiu, 8 Februarie n.

Desarmarea. Ziarul »Piccolo«, primește o telegramă din Praga, în care i-se comunică știrea, că trei ziaristi cehi de acolo, au adresat o rugare Țării Rusiei, de cuprinsul, ca se facă tot posibilul să fie reprezentate prin delegații lor speciali toate naționalitățile din monarhia austro-ungară la proiectată conferință de desarmare. Rugarea e motivată cu faptul, că scopul conferinței de desarmare nu este numai evitarea conflictelor internaționale, ci și delăturarea frecărilor dintre naționalități. Scopul acesta însă numai așa se poate atinge în Austro-Ungaria, dacă atâră de reprezentanții oficiali ai monarhiei, vor lua parte la conferință și reprezentanții speciali ai naționalităților, ca să-și spună durerile.

Bun lucru, dacă s'a făcut, ear' dacă nu s'a făcut, n'ar fi rău să se facă.

Sărbarea zilei de 24 Ianuarie. Conferința dlui profesor Gr. Tocilescu, ținută la Ateneul din București asupra zilei de 24 Ianuarie, aniversarea unirei Moldovei cu Muntenia, a avut un mare succes. Publicul era imens și a aplaudat viu pe ilustrul conferențiar.

La crasă. Din Budapesta nici o știre mai nouă, pentru astăzi. Teri seară s'a ținut conferința partidului guvernamental, în care era vorba să facă baronul Bánffy declarații liniștitoare pentru opoziție, cu privire la cerutele garanții personale. Amănuntele despre decursul conferinței ne lipsesc încă.

Din Macedonia. Se telegrafează, că Rusia ar fi adresat note energice cabinetelor din Belgrad și Sofia, admoniându-le să se ferească de orice acțiuni în Macedonia, pentru-că în cazul unei ciocniri cu Turcia, nu li-se va da nici un ajutor din partea Rusiei.

Consulate române în Ungaria. Nu e mult de când luând act în foaia noastră despre înființarea unui nou consulat român în Varșovia, ne-am exprimat dorința de a vedea în curând înființate și cele două consulate române din Ungaria, proiectate de mult, pentru Brașov și Timișoara. Această dorință, au dat-o imediat gazetele ungurești ca știre pozitivă, că două consulate române vor fi în curând înființate în Brașov și Timișoara. Știrea fiind deocamdată lipsită de temei, a tirat un deamant în Pol. Cor. în care se zicea, că cercurile competente din Viena nu au nici o cunoștință despre cele două consulate nouă române a căror înființare nici n'ar fi motivată. Se vede însă, că cercurile competente și-au câștigat »cunoștințele« necesare, pentru-că desmințirea e urmată acum de un nou comunicat pe care-l scoatem din »Pesti Napló«. În acest comunicat se constată, că chestia celor două consulate române nu e nouă. Parlamentul român a votat de mult legea care sistemizează aceste două consulate române, pe lângă consulatul general din Budapesta, și anume, în scopul apărării intereselor economice ale României. Cogălniceanu a și interplatat odată guvernul român, cum se face de nu să înființeze consulatele acestee? Va să zică, nu e vorba decât de executarea unei legi votate!

Ei, așa mai au înțeles »cunoștințele« cercurilor competente din Viena.

DIN BUCOVINA.

Rutenizarea Românilor.

Mai ieri citam din »Alkotmány«, care plângea pe Rutenii din Bucovina, că se romanizează....

Noi știm tocmai contrarul, și o nouă probă va dovedi.

Patria din Cernăuți arată în numărul sau de Vineri, cum locuitorii români din comuna Mihalcea sunt de ani de zile prada unei necontenite agitațiuni de rutenizare. Uneltirile de rutenizare s'au început încă pe timpul presidenției lui Goës, când școala din Mihalcea fu acuzată cu comiterea de lucruri nelegale. Cu toate protestele consiliului școlar, vexațiunile au continuat și dirigența școlii a fost însărcinată a pune la cale pe părinți, ca să-și înscrie copiii și la limba rusească. Zis și făcut. Conducătorul școlii încep să chema pe părinți la cancelaria lui, unde își dădu toate silințele să-și convertească și să le corumpă conștiința. Văzând însă, că așa nu merge, conducătorul școlii se prefăcu în »secuștru« și încep să molesta în discuțiile lor pe părinții copilor, făcând presiune asupra lor să declare, că vor ca copiii să le învețe rusește. În urmă, ce se întâmplă? În viitorul an școlar vine ordin, ca limba de propunere în școală să fie rusească. Așa se și făcu. După-ce se pregătise materia, având copii destui, cari învățasera rusește, trebuia să se procedă la eliminarea limbei române din școală. Spre scopul acesta organele stăpânirii au început să terorizeze pe părinți și pe copii citându-i și purtându-i pe la căpătania din Cernăuți, ca să declare, că vor să învețe rusește. Acum poporul român din Mihalcea este nevoit a-și trimite copiii și la »alte școli« în mari depărtări, ca să-și ferească de rusificare, moartea lor.

Etău cu ce mijloace volnice se procede și în Bucovina românească pentru a desfința pe Români.

Germania și desarmarea.

Speranțele puse în conferința de desarmare și în apropiata realizare a sublimei idei, cu care a înveselit Țarul Rusiei inimile popoarelor europene, încep să seacă, sau cel puțin nu prind terenul dorit.

Germania îndeosebi se poartă într'un mod cu totul sceptic față de ideea desarmării.

Am făcut zilele trecute amintire despre un toast al împăratului Wilhelm II, rostiat la banchetul dat în onoarea lui, din incidentul deschederei dietei provinciale din Brandenburg.

În acest toast, vorbărețul împărat al Germaniei a făcut declarații interesante și cu privire la »desarmare« afirmând, că »pacea e sigură numai atunci, când stă după scutul și sub spada lui »deutscher Michel«. Va să zică, împăratul Germaniei nu dă prea mult pe — desarmare.

E caracteristic toastul acesta, de aceea dăm din el partea mai interesantă.

Împăratul a spus, că aflându-se pe muntele Olivilor, cu ocaziunea călătoriei sale prin Orient, a jurat că va încerca totul pentru salutea poporului său. A citat apoi cuvintele lui Moltke: »Acum să vedem crescând arborele«, rostite de mareșalul german după războiul cu Franția și a continuat astfel:

»Da, domnii mei, arborele, care l'am văzut crescând de ce care trebuie să ne îngrrijim, este stejarul imperiului german. Creșterea lui e sănătoasă, fiindcă stă pe pământul bun al Brandenburgului și în acest pământ îi sunt și rădăcinile. Nu numai un vifor l'a ajuns și adese-ori era pe aci să se piară, însă trunchiul și ramurile lui atingând pământul Brandenburgului va sta veșnic, de va vol Dumnezeu. Astăzi dar' promit de nou, că voi face totul ce se poate pentru aceasta. Călea ce am făcut în țeara făgăduinței și pe pământul sfânt, imi va sta în ajutor, ca să desvolt acest arbore, să-l apăr și scutesc, ca un bun grădinar să-și curăț crengile de prisos și să știrpească viermii, ce vor să-și roadă rădăcinile.

»Sperez, că voi ajunge să ved chipul, cum arborele se desvoltă minunat

și cum stă înaintea lui »deutscher Michel«, cu mâna pe mânerul sabiei și îndreptându-și privirea înafară, ca să apere arborele. Este sigură acea pace, care stă după scutul și sub spada lui »deutscher Michel«. Minutată întreprindere este de a câștiga pacea pentru toate popoarele. Până-când însă asupra omenimei domnește păcatul, totdeauna va fi război și ură, pismă și ceartă, și pierirea omul se va nisui a câștiga avantaj asupra omului. Ceea-ce însă este lege între oameni, este lege și între popoare. Să nisuiim dar', ca cel puțin noi Germanii să fim solidari, ca o stâncă puternică. De această stâncă de bronz a popoarelor germane să se frângă toate valurile, ce amenință pacea departe pe mare și aici acasă în Europa. Cei-ce în primul rînd trebuie să fie în ajutor la aceasta, sunt brandenburgienii și Brandenburgul. Și de oare-ce presupunem, că nu v'ei putea cădea greu a urma »standardului negru-sper și standardului roșu al marchionilor, albr și d-voastră înțelegeți, că pe cum în trecut, așa și în viitor voeșc să mă răzim pe Brandenburg și că, în aceasta, conțez la fidelitatea d-voastră«.

Natarea — »războinicul« discurs a fost primit cu mare însuflețire.

Dat fiind acum că presa din Germania cam tot în acest înțele comentase ideea Țării rufefitoare la desarmare, stîrnind astfel băneli în străinătate, că Germania e contrară desarmării, — s'a văzut silit ziarul berlinez Die Post, care stă în buna relațiuni cu guvernul german, să facă declarații următoare, ținute cam în doi peri; nici prea pro, nici prea contra.

Die Post scrie: »Unele organe, din țeară și din străinătate, au afirmat, că Germania se va duce la conferința de desarmare cu gândul ascuns că nu se va face nimic și că la urma urmelor e vorba numai de a lua parte la o discuțiune academică asupra unor lucruri nerealisabile.

»Acest mod de a vedea nu corespunde cătuși de puțin faptelor.

»Înainte de toate, în ce privește punctele programului, cari plecând dela principiile convențiunii din Geneva, țințese să facă cu puțință un chip mai omenos al purtării războaielor, trebuie să se conțeze în tot cazul pe consimțământul Germaniei.

»Noi nu dorim să ne întoarcem dela conferință cu mâinile goale. Fără îndoială, nimeni nu ignorează în imperiul german, că punctul din program, care cere fixarea pentru o perioadă de timp oare-care a efectivului forțelor de luptă pe uscat și pe mare, se va isbi de mari dificultăți din partea majorității statelor.

»Căci e naturală întrebarea, dacă un stat care se leagă prin asemenea angajament nu jertfește o parte din suveranitatea sa. Apoi, un tratament absolut egal la fixarea mărimii efectivelor pentru diferitele state, aproape nu se poate realiza fără vătămarea unor grave interese ale acelor state.

»Ar fi de discutat, anume, dacă se poate pretinde unor puteri, cari au rămas de desvoltarea și completarea materialului lor de război pe mare îndrăgindu și chiar a unor state mai mici, să primească a fi tratate după aceleași principii și cu aceeași măsură ca marile națiuni maritime.

»Aceasta ar echivala în anumite împrejurări cu renunțarea la o desvoltare normală mai departe în direcțiunea maritimă a statului isbit de o asemenea măsură.

»Chestiunea aceasta și alte încă vor fi cu drept ridicare în conferință. În tot cazul însă Germania va face tot posibilul ca să ajute la realizarea ori-cărei propuneri a Rusiei ce va fi acceptabilă.

»Imperiul Țării va vedea și cu acest prilej că are în imperiul german un adevărat prieten, a căruia influență în desbaterile conferinței va trage greu în campenă.

Dacă e vorba să se pună în discuție academică »antăru programul de desarmare, atunci cu greu se va ajunge la adevăratul scop, la desarmare, pentru-că știm că de încet se poartă »discuțiile academice« din partea diplomației europene.

Va îmbrănti Țarul și nu-și va vedea ideea realizată.

Cronică politică.

Spania și America.

Senatul Statelor-Unite a primit cu o majoritate de 3 voturi ratificarea tratatului de pace dintre Spania și America. Prin acest vot senatul a aprobat politica de *cucerire* a lui Mac Kinley și și-a dat învoiarea și la anectarea Filipinelor, ceea ce nu întrupește consimțământul multor Americani, contrari ai politicii de *cucerire*.

Din Filippine.

În fine s'a început lupta între Filippinenii și Americani. Telegramele sosește până acum sînt din isvor american și se par a fi parțiale. Lupta decurge la *Manilla* și împrejurimi. Atacul l-au început Filippinenii, dar rezultatul nu se știe încă. Depeșele din *Washington* anunță, că trupele americane sînt învingătoare. Răscolul sînt bine armați; au tunuri de repetiție și muniții suficiente și sînt entuziasmați pentru cauză.

O depeșă din *Washington* anunță, că *Agoncillo*, plenipotențiarul lui Aguinardo și astfel și al Filippinelor la *Washington*, a părăsit orașul.

Bonapartiștii în Belgia.

În timpul din urmă bonapartiștii și roialității francezi și-au transpus terenul de activitate cu deosebire în Belgia, unde se află și prințul *Victor Napoleon*.

Guvernul francez a intervenit în chestia aceasta la guvernul Belgiei, cerînd ca să se pună capăt acestor agitații. Se crede, că în urma acesteia prințul *Victor Napoleon* va fi expulsat din Belgia.

Cronica zilei.

Sibiu, 8 Februarie n.

Ședința publică a societăților de lectură ale studenților români din Brașov a sîmțit bine. S'a ținut Duminecă, în sala cea mare a gimnasiunii din Brașov, care era plină de lume. Programul a fost foarte variat și a fost bine executat. S'a început cu cuvîntul de deschidere, rostit de presidentul societății dela gimnasiu, dl profesor *N. Puican*. Disertațiuni au ținut studenții *G. Bărescu*, din clasa III. comercială, despre mijloacele prin cari poporul poate să-și asigure existența și *Vlad Banciu*, din clasa VIII. gimn. despre muzica românească. Declamațiuni au fost asemenea două; a studentului de clasa VI. gimn. *N. Danieș* (»La iconă» de *A. Vlăduț*) și a tinerului *N. Crăciun*, din clasa III. comercială (»Țiganul la vînat» de *Speranță*). Corurile de bărbăți »În pădure», apoi »Foie verde pup de crin» și »De țiu-bade dragă», executate de coriștii societăților tinerimei și conduse de profesorul de muzică, dl *T. Popovici*, au fost în toate privințele bine reușite, precise, puternice și au binemeritat aplauzele vii și dese, cu cari au fost împintinate. A fost și un solo de violină, prestat cu mult succes de studentul *I. Cl. Iuga*, precum și două piese, executate de orchestra tinerimei studioase. Publicul s'a îndepărtat deplin mulțumit. Venitul curat face 130 fl.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

„Nu te-a iubit...“

Herz, mein Herz, du bist beklommen
Und ertragst nicht dein Geschick
Denn kein Frühling bringt zurück
Was der Winter dir genommen.

Ce imbulzeală nesuferită, par'că lumea întreagă călătorește. Abia mi-am aflat un locșor lîngă o fereastră a vagonului tixit de oameni, mie cu totul necunoscuți.

Cu atât mai bine, cel puțin nu va încerca nici unul să mă supere cu poezia lui.

Cu capul lipit de sticla rece mă uit cu o idiotă apatie în întunecimea de afară, dar nu pot vedea decât o fașie luminoasă, produsă de schinteile ce es din locomotiva trenului accelerat.

E așa de nesfîrșit, de trist și de monoton tabloul naturii privit într-o astfel de noapte de iarnă. Sau numai mie 'mi-se pare așa?

Poate e numai reflexul stărei sufletești anormale în care mă aflu.

Instinctiv urmez jocului bizar al milionelor de schinte, cari rămân în urma trenului luminînd cu vîntul lor de o clipă o infinit de mică părticea al infinitei întunecimi.

Dar' uite, cum mă perd tot mai mult în privirea lor, par'că încep a lua o formă mai simetrică, se formează cercuri cari cresc mereu prefăcîndu-se în litere și cuvinte.

Mă frec la ochi, căci poate totul nu e decât produsul fantasiei bolnave.

Consiliul comunal al orașului Sibiu e compus din 252 membri, între cari aflăm pe anul 1899 și următorii Români: *Viriliști*: Succesorul metropolitului *Miron Romanul*, reprezentat prin asesorul consistorial *Nicolae Ivan*; *I. A. de Preda*, adv.; *Fondul seminarului »Andreian*, reprezentat prin *Dr. N. Olariu*, adv.; *Inst. de credit și economii »Albina*, reprezentat prin adv. *Dr. N. Vecerdea*. *Fondul gen. administr. al archidiecezei gr-or. transilvane*, reprezentat prin *cap. c. și r. în pens. Pantaleon Lucuța*, asesor, *casar*; *Part. Cosma*, directorul »*Albinei*»; »*Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român*», repres. prin *Dr. Ilie Beu*, medic; *Elisabeta Bugarski*, repres. prin *Francisc I. Wagner*, comerciant; *Dr. Octavian Russu*, adv.; *Alexandru Lebu*, proprietar; *Fondul catedralei gr-or.*, repres. prin *Dr. I. Cristea*, secretar cons.; *Dr. Ioan Nemeș* adv. *Suplenți*: *Savu Văcariu*, măiestru-cojocar. Membrii aleși la 1895: *Zach. Boiu*, as. cons.; *Nicolau Cristea*, as. cons. Între cei aleși în 1899: *Demetriu Coșba*, prof. sem. În total 16 membri.

Generalul Michail Pastia. La București a încetat din viață generalul *M. Pastia*. Răposatul a ocupat posturile cele mai importante în armată. A fost rînd pe rînd membru al consiliului superior de război, membru în comisiunea forturilor, membru în comisiunea mixtă de convențiuni militare, membru în comisiunea școalelor, comandantul forturilor și acum în ultimul timp inspector general al artileriei. Decedatul pe timpul când avea gradul de colonel a ocupat și funcțiunea de director-general al telegrafelor și postelor. În campania din 1877 a luat parte ca locotenent-colonel.

Condamnat pentru colorile române. *Bistritzer Zeitung* comunică, în numărul din urmă, că zilele acestea un țeran sas, care s'a fost încins cu un brâu în tricolorul român, a fost condamnat de căpitanul poliției din *Bistrița* pentru purtarea de colorii străine. Atîta a mai trebuit, ca acum să fie condamnat și țerani sași pentru colorile române. Foarte caracteristică este observarea ce o face în fața acestei ciudate sentențe polițienești *Bistritzer Zeitung*: »Dacă va merge tot așa — zice numita foaie — în cele din urmă nu ne va mai rămînda alta, decât să ne îmbrăcăm din creștet până în tâlpi în roșu-alb-verde, ori de nu, într'o singură culoare, spre a nu ne expune pericolului de a fi arestați în mijlocul străzii. Omul nici-odată nu poate fi sigur, că căpitanul poliției cu ochiul seu ager, nu va descoperi în ori-ce compoziție de colorii »*tradare de patrie*»?

Desastrul comunei Nagy-Bobrocz. Am amintit că în comuna *N. Bobrocz* (com. *Liptó*) a izbucnit zilele trecute un incendiu grozav. Știrile ce sosesc ulterior spun amănunte înfiorătoare. Până acum s'a constatat că *20 oameni și-au pierdut viața în flăcări*. Dintre aceștia 9 au fost prefăcuți în scrum. Se crede însă că vor mai da peste multe cadavre, de oare-ce mulți oameni lipesc. Cu totul au ars peste 300 case și vre-o 500 de superedificate economice. Apoi au fost mistuiți de flăcări 277 boi și vaci; o mulțime de cai, oi, porci și gălște. Peste 1000 oameni au rămas pe străde desculți și desbrăcați. Din toată averea nu le-a rămas nici o traistă și un băț de cerșitor. Ca să nu moară de foame locuitorii din comunele vecine le trimite pâine și făină. — Femeia lui *Farsang József*, care a pricinuit focul a fost arestată de gendarmi, căci altfel furia poporului o spinteca în bucăți. Păcătoasa femeie moartă de beată cum era s'a dus cu lampa aprinsă în șură să caute sticla de rachiu pe care o ascun-

sesse în paie. Cum nu putea sta pe picioare a căzut și rîsturnînd lampa, paiele și apoi șura au luat foc. Și a fost minune că fuma au ceasta a scăpat din flăcări și casa ei ce era aproape de șură n'a ars.

Hymen. Cetim în *Magyarország* următorul anunț: *Dr. Iosif Siegescu*, prof. la gimnaziul de stat, a fîdat pe *d-soara Viola*, fiica d-lui *Moesdary Béla*, consilier de secție în ministerul de finanțe.

Halmos nr. II. Inspectorul de școale din *Budapesta*, *Verédy* (numele cam sună a 5 pîfile) va adresa zilele aceste un apel către toți învățătorii și profesorii din *Pesta*, ca să-și maghiarizeze numele. Motto apelului se zice că va fi: »*Kost*» nur 50 Kr. Patrioticele inspector imitează pe dl *Haberhauer-Halmos*, care în asemenea chip a provocat pe ampoliații capitalei să se lapede de numele părintesc.

† **Contele Caprivi.** cancelarul de odinioară al *Germaniei* a decedat în *Skyreen*, în etate de 68 ani. Caprivi luase moștenirea lui *Bismarck*, după-ce »*nerecunoștința împărătească*», îl silise pe acesta să demisioneze.

La academia maghiară de științe scandal și indignare. Membrul *Ballagi* a constat că dicționarul maghiar, compus de *Simonyi-Szarvas*, nu face nici o ceapă, prin urmare a propus ca toate exemplarele să se cumpere din partea academiei și să se nimicească. Academia a sspesat cu edarea dicționarului acestuia peste 36.000 fl. v. a. Propunerea s'a pus la ordinea zilei pentru o ședință viitoare. Bună reputație își câștigă academia maghiară de științe.

Crisa unei bănci ungurești. Banca din *Kis-Czell* a ajuns în mare încurătură. Fostul ei contabil a înștiințat autoritățile că în bilanțul băncii, la active sînt socotite cambii dubii și nelicite în valoare aproape de un jumătate milion florini. Banca s'a înființat la 1869 cu un capital de 50.000 fl. și bilanțul trecut arăta depuneri de 1.202.347 fl. Răspîndindu-se știrile de mai sus deponenții au năvălit la bancă și și-au pretins banii depuși.

Banca a scăpat de faliment *deocamdată* așa, că membrii direcțiunii și rudeniiușii aceluia au ajutat banca cu banii lor proprii. (Astfel deputatul *Rosenberg*, fratele directorului exec. a dat din punga proprie 138.000 fl., pentru-ca să scape banca de faliment). Dar în zilele trecute direcțiunea băncii a convocat pe acționarii la adunarea generală extraordinară în care va fi vorba și de lichidare.

Carmellini a avut aseară un succes neașteptat la »*Stadtspark*». Prima serată, și totuși un public imens, nu mai era un singur loc în sală. S'a și produs bine ilusionistul. Mai ales au plăcut producțiunile cu cei doi porumbi albi. A imitat glasul diferitelor animale; a ghicit cu mult succes gânduri și a găsit cu ochii legați obiecte ascunse. Publicul a fost într'o dispoziție veselă până la 11 ore când s'a sfîrșit serata. Azi și mâine se va urma cu nou program. Între altele se va da și explicarea unor piese admirabile.

Unde este Andree? Toată stăruința, ce 'și-o dau renumiții exploatori ca să afle pe Andree, până acum zădărnica a rămas. *Welman, Andrup, Sverdrup și Peary*, patru renumiți exploatori a căutat până acum prin întinurile polului nordic — dar n'au putut da de urma lui Andree. În luna Iunie pleacă

și celebrul căpitan danez *Danil Brun* să caute pe *Andree* și are de gând să înainteze până la insulele *Scoresbysund*. Poate el să fie mai norocos se aducă cel puțin știrile pozitivă despre moartea lui *Andree*.

Gluma scamatorului. *Carmellini*, scamatorul a făcut o glumă în piața din *Tirgul-Murășului*. S'a dus la o vînzătoare de ouă și sub pretext că voește să cumpere ouă proaspete a spart unul din care a lăsat se cadă o coroană și apoi l'a beut. A spart al 2-lea din care a lăsat se cadă 8 bani de câte 20 fileri. Vîzînd vînzătoarea că oule ei sînt pline de bani n'a mai voit să vîndă scamatorului fără, grabnic și-a luat corfa și așezîndu-se sub o poartă a început să-și spargă oule, ca să adune banii din ele. »Și-a spart toate oule, dar bani ca 'n palmă. Scamatorul, care cu cățiva prieteni au urmărit-o, după-ce a ris-o bine l'a plătit oulele sparte și așa a scăpat femeia să-și plătească înțelepciunea.

»**Photoplacticum**« din strada *Cisnădiei* (casele *Bugarsky*) e o distrație plăcută a publicului sibian. Cei-ce l'au vîzut spun că li-se pare ca-și-cînd ar fi făcut o călătorie prin numitele părți a lumii. Azi se vede *Francia-sudică*. După aceea urmează *Italia-de-sud*, *Neapol* etc., apoi *Constantinopolul*. Se plătește să le vadă omul.

Metropolit mort înaintea altarlui. Din *Genua* se telegrafează zguduitoră știre, că metropolitul *sg. Rossi* lovit de apoplexie a murit înaintea altarlui pe când celebra serviciul divin în capela »*Ioan Botezătorul*«. Bătrînul metropolit a venit la *Genua*, pentru-că împlîindu-se 800 ani de când moaștește *Sf. Ioan Botezătorul* au ajuns în posesia orașului *Genua*, el în persoană a voit să servească în această zi iubilară. Moaștele *Sf. Ioan Botezătorul* au fost aduse la *Genua* din pămîntul sfînt la 4 Februarie 1099 și credincioșii de acolo au ridicat o capelă în care se păstrează aceste scumpe moaște. În această capelă a murit metropolitul *Rossi*.

Înființați Reuniuni de cetire! Sînt cele mai ușor de înființat și cu mai puține spese împreunate Reuniuni; afară de însemnătatea lor culturală ele mai sînt apoi locul potrivit pentru a se sfătui și pune la cale și alte lucruri bune, precum Reuniuni pentru înaintarea economică a plugariului român. Nu poate fi Román adevărat, care avînd teren se nu încere a înființa o Reuniune de cetire drept început. Toate documentele și îndrumările de lipsă se capătă spre deocaripe pe un termen de 7 zile, ear' statulele tipărite de tot trimitînd 30 cr. în marce postale la comitetul Reuniunii de cetire și cîntări în *Zagra*, p. u. *Magyar-Memegy* (*B.-Naszód* m.).

Populația Ungariei s'a înmulțit în anul trecut numai cu 152.262 suflete — de oare-ce numărul nașterilor a fost 607.339, ear' numărul morților a fost 455.077. În raport cu anii trecuți înmulțirea populației e cu mult mai nefavorabilă, căci înainte cu 3 ani înmulțirea era de 450.000 suflete. După raportul statistice oficioase aflăm că cele mai multe nașteri au fost în luna *Martie*, cele mai puține în *Iunie*. Tot în aceste luni a fost și numărul morților mai mare. În calcul mediu pe fiecare mie de suflete s'au născut și 28 morți; față de anul trecut raportul mortalității a rămas același, pe când acela al nașterilor a scăzut dela 40 la 37 per mie. În luna *Decembrie* numărul nașterilor a fost mai mare în dreapta *Tisei*, mai mic în *Ardeal*. După comitate în *Szabolcs* s'au născut mai mulți și în com.

Selagiului mai pușini. — Mortalitatea a fost în dreapta *Tisei* mai mare și în dreapta *Dunărei* mai mică. — După comitate, *Brașovul* dă datele cele mai favorabile. — Înmulțirea populației a fost mare în ținutul dintre *Dunăre* și *Tisa*. În ținutul dintre *Tisa* și *Murăș* și în *Ardeal* numărul celor morți a fost mult mai mare ca al celor născuți. După comitate înmulțirea populației a fost mai mare în com. *Hajdu*, mai mică în com. *Selagiului*, a cărei populație de cățiva ani scade îngrozitor.

Dacă statistica ungurească e corectă, atunci vedem că în ținuturile locuite în majoritate de Români mortalitatea e mai mare și numărul nașterilor este mai mic.

Căsătorii în anul 1898. În *Ungharia* în anul trecut și-au jurat eternă credință 133.484 părechi — cu 2500 mai multe ca în anul 1897. Deși în raport cu anii trecuți numărul căsătoriilor a scăzut, și azi încă *Ungharia* este între cele dintâi state din Europa, în ce privește numărul căsătoriilor — se înțelege în raport cu numărul locuitorilor. Mai multe căsătorii s'au încheiat în luna *Februarie* și *Noemvrie*; mai puține în *Martie* și *Aprilie*.

Anul s'au aibă 13 luni! Așa zice aderenții reformei călîndarului, care vor țînă un mare congres la expoziția universală din *Paris*. După socoata lor ar fi ca 12 luni să aibă 28 zile, ear' a 13-a lună să aibă 29 zile și în anii visecți 30 zile. Fiecare lună ar ave 4 săptămîni, nici mai mult nici mai puțin. De aici ar urma, că în ce zi a săptămînei s'ar începe anul, tot în aceeași zi ar fi și prima fiecărei luni, precum și 8, 15 și 22 a lunii și astfel anumite zile din luni ar căde tot pe aceleași zile ale săptămînei.

Statificarea serviciului veterinar. În ministerul de agricultură se prepară un proiect de lege pentru statificarea serviciului veterinar. Ministrul de agric. a trimis acum un rescript tuturor însoțitorilor agricole din țeară, prin care le cere părere referitoare la dispozițiile proiectului de lege.

Voyageur și agent. Din prilejul unui proces tribunalul din *Solnoc* și apoi tabla regească și *Curia* s'au ocupat cu chestia aceea, că cine poate fi privit ca *voyageur* comercial.

Toate trei forurile au convenit în enunțarea că numai acele persoane se privesc ca *voyageuri* comerciali, care ca plenipotențiați comerciali sînt investiți cu drepturile ce emană din dispozițiile §. 45 al legii comerciale și aparțin personalului de afaceri al unui comerciant. Ceialalți plenipotențiați cari nu aparțin personalului — așa zicînd intern — sînt agenți.

Nenorocirea omului... vine de unde nici nu gîndești. Așa o fi suspinat zilele aceste și șeful casei de vinuri *Bink Ede* din *Arad*. În persoană a predat omul pentru transport două vagoane de vin renumite la gara *Komársváros*. La gara *Budapest* mai mulți muncitori se niusiau să atășeze vagonul lui *Bink* la trenul de pe linia *Arad*. Din întemplare vagoanele s'au ciocnit și de pe două buși sîrind cercurile, vinul a început a curge spumegînd. Muncitorii pînă una alta au început să guste din rful de vin, dar în curînd l'au apucat grozave sgîrciuri de stomach. Amărîți muncitorii de așa o păcăleală au înștiințat pe șeful gării despre neexplicabila calitate a vinului. Luîndu-se protocol la fața locului s'a constatat că buțile conțin

rat de femeie, vîrsînd farmec și poezie în jurul ei.

Primul și cel mai frumos tablou e acela, în care o am cunoscut-o pentru prima-ooră pe ea. O vîd par'că și acum cum strălucește printre celelalte femei din jurul ei, cum însenînă și ferecește pe toți cu nesfîrșita blîndețe și bunătate ce se revîrsa din ochii ei vecinic scăldați de o lacrimă cristalină.

Mai tîrziu adese-ori după nopți petrecute în vegheri și buciuriuși vecinice între vis și adevăr, între iluși și desnădejduire trecînd de infinite-ori pe sub ferestrele ei, o comparasem cu luceafărul de dimineață, care se deosebește așa de strălucitor dintre celelalte stele de rînd.

Și era ceva aristocratic în întreaga ei ființă, prin ce se deosebia dintre toate celelalte femei frumoase, de cari am văzut multe în viață.

Și cu toate aceste câtă sîninătate, câtă blîndețe aproape naivă ce te atrăgea dela prima vedere și te făcea ca înaintea ei să uiți de toate rafinăriile, la cari ne-a învățat și rutinat societatea.

A fost una din acele ființe rare, față de care te simți atras dela prima vedere, în jurul căreia te faci mai bun și mai nobil.

Eu, străinul, care pentru prima-ooră mă prezentasem în societățile din orașul acela, m'am simțit așa de bine în jurul ei, în curînd am devenit așa de intim, ca-și-cînd de cînd e lumea ne-am fi cunoscut.

Sînt unii cari neagă posibilitatea unei prietenii între un bărbat și femeie

și cu toate aceste primul sentiment ce m'a legat de ea a fost acela al amicitiei sincere și desinteresate.

Se vede, că instinctiv am simțit amîndoi că sîntem două suflete înrudite de aproape, pe cari ne-au întîlnit talazurile vieții, întocmai cum se întîlnesc doi naufranjați pe valurile mării.

Nu voui uita nici-odată... nici-odată acel farmec binefăcător ce l-au vîrsat asupra eului meu serile lungi de iarnă pe cari le-am petrecut în jurul ei, în casa părinților ei, căror vrednică fiică în toată privința le-a fost. Cu ochi de cunoscător am descoperit la ea calități sufletești și intelectuale cari m'au pus în uimire.

Un suflet idealist și bun, care se însuflețea de tot ce e frumos și nobil, o adevărată fire de artist, eată mărgăritarele cari îi formau comoara sufletului ei.

O deosebită plăcere avea întru a ceti câte o poezie frumoasă, sau a asculta câte-o novelă sau foileton bine scris, pe care îl ceteam eu cu voce înaltă, pe când toți ai casei ce evlavie mă ascultau în jerturile lor din jurul căminului.

Și ce bucurie sinceră aveam cînd puteam eară și eară constata acel perfect acord ce exista între noi asupra tuturor chestiunilor de artă și literatură, pe cari le discutam cu atîta drag.

Mai ales pesimismul blînd și psihologia atît de adevărată a poesilor lui *Vlăduț* ne-a câștigat simpatia permanentă a amîndurora.

Poesii ca »*Dormi în pace*», »*La iconă*», »*Din Prag*», »*Liniște*», »*În în-*

ținere» etc. le-am cetit și comentat de zeci de ori și nu odată am rămas uimit de corectitatea ideilor ei despre cele mai mari întrebări ale vieții.

Am devenit confidenți. Cu încredere de prieten i-am deschis inima, care sîngera încă de decepțiile ce 'mi-le-a cauzat femeie fără suflet și cu căldură îi desfășuram motivele cari m'au făcut mai sceptic, aproape resignat în chestiunile de dragoste.

Ea încă și-a avut decepția ei. Printre amintirile ei am descoperit o umbră de tîner, care s'a furisat în inima ei neștiutore producînd în ea cea schimbare colosală, care e urmarea primului amor.

Și a fost trist din cale afară acest amor. El a iubit-o cum iubește fluturul care zboară de pe floare pe floare.

Într-o zi ea e rămas singură, singură, în suflet cu focul care arde nădușit sub spusa, al unui amor înșelat.

Și și-a suportat cu rezignațiune soarta.

Singura mîngăiere și-a aflat-o în cultivarea, așa pute zice în divinisarea a tot ce e frumos și nobil.

Mai presus de toate adora muzica. Aș pute zice, că numai atunci trăia cu adevărat, cînd se punea la clavierul ei și se lăsa cu toată ființa plăcerilor simfonice, pe cari numai un suflet distrus ca al ei le poate înțelege și gusta.

Adese-ori stam ore întregi cu mîinile la piept puse cruce, nemîșcat ca o statuă și priviam mut de admirare.

(Va urma). V. Mol.

spirit de cea mai ordinară calitate amestecat cu apă și cu câteva drojzii de vin.

Noue posturi de juzi. În Reghinul-săseșc se va înființa în curând al doilea post de jude cercual, a cărui necesitate se simte demult.

Știri din Românie. Zilele trecute a avut loc alegerea comitetului național studențesc din Iași, la care au luat parte 131 (o sută treizeci și unu) studenți.

Studenții albaezi din capitala României au pus bazele unei asociațiuni culturale numită: »Cercul studenților albaezi».

În proxima adunare generală a Ateneului din București se vor vota noi membri, dintre cari va fi ales un membru conferențier.

Zilele acestea a încetat din viață femeia Caterina Coțofană din comuna Orbeni, județul Putna, în România.

Știri mărunte. Căpitanul Carol Capp dela reg. 62 de infanterie din Făgăraș, s'a împușcat.

Dr. Smdith Jenő anarchicist idealist în locul foil sale sistate »Anarchia» a scos una nouă sub titlul »Erösaknalküliség»

Leo Tolstói, renumitul scriitor rus a scos o nouă carte de sub tipar »Reinvieroa».

La Abonament lunar pentru Februarie st. vechiu

VIAȚA SOCIALA. Din Tilișca.

Corpul învățătoresc dela școala gr.-or. română din Tilișca învitat la producțiunea școlară, ce se va aranja Marți, în 2/14 Februarie 1899.

Programa: I. 1. »Cherovieux», de Ștefanescu, executat de corul elevilor.

Din Alba-Iulia. Inteligența română din Alba-Iulia și jur învitat la petrecerea împreună cu dans, ce se va aranja Duminecă, în 19 Februarie 1899.

Comitetul aranjator: Patriciu Barb, subnotar jnd. Petru S. Cirlea, comerciant. Ioan Chirila, stud. jurist.

tribunal. Petru P. Roșca, notar. Aurel Sava, stud. jurist. Mateiu Sirlincan, subcomptabil.

Damele sunt rugate a se prezenta în costum național, eventual în toaletă simplă.

Din Beius.

Primim invitare la balul ce-l va aranja »Casina română» din Beius la 11 Februarie a. c.

Comitetul aranjator.

Din public. *)

Mulțumită.

În comuna Galați, jurul Zlatnei, s'a aranjat în 29 Ianuarie a. c. o petrecere populară împreună cu joc, a cărei venit a fost destinat în favorul școlii rom. din loc.

Cu acest prilej au binevoit a suprasolvi marinișii următorii d-ni: Din Zlatna: dl Iuliu V. Albini, notar 1 fl. 50 cr., Dr. Karácsony Miklós, medic.

S'a decis, ca din venitul curat în sumă de 8 fl. 26 cr. să se cumpere pentru amintita școală: o mașină de comput, un glob terestru și mapa comitatului nostru.

În numele școlii rom. din Galați, mulțumesc din inimă tuturor aceluia, cari printruși fiind și simțind scopul unor atari intențiuni nobile și laudabile, au grăbit a ne împărtăși de ajutorul moral și material.

Galați, la 30 Ianuarie n. 1899.

A. I. Pălăgeș.

jurist și vicenotar, cassar al petrecerii.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă.

Tribuna Literară.

Să ne lămurim!

Critica dlor dela »Foaia Pedagogică».

În numărul 22/1898 al revistei »Foaia Pedagogică» a apărut o notică critică asupra manualului meu: Gramatica română pentru școlile primare (p. I).

Di critic al »Foi Pedagogice» avea datoria să dovedească ceea ce susține, spre a-mi pute convinge despre temeinicia observărilor d-sale, ear' nu să se mulțumească cu expresiunile: după a noastră părere, ni-se pare.

I. Exemplele mele sunt anume compuse, spre a pute desvolta din ele regula gramaticală. Dl critic e de părere, că din o piesă cetită trebuie scoase exemple în forma unui dictat, pentru-că astfel ele vor avea legătură între sine.

»Trilby», sensaționalul roman de George du Maurier, tradus de curând în românește de »Afin dela Tuscia» se află de vânzare și la librăria noastră.

E un volum de 336 pagini, tipărit frumos pe hârtie fină, și elegant adjustat; foarte potrivit cadou de ocazie. Costă numai un florin (2 coroane).

Și fiindcă redacțiunea »Foi Pedagogice», spre a arăta temeinicia obser-

vărei sale, în replică se provoacă la somități pedagogice, — între cari și la Dr. P. Șpan, — voui invoca și eu în spriginul procedării mele pe un singur pedagog, Dr. P. Pipoș, care în Metodica școlii populare, pag. 116—117 zice:

»La inducția unei reguli avem lipsă de mai multe propoziții de aceeași formă, ear' atâtea rar se pot afla într-o piesă de cetire. Afară de aceasta la tratarea unui fenomen limbistic concentrăm o mulțime de exerciții, sintactice, etimologice, ortografice, stilistice, ear' acestea nu se pot lua deodată la o piesă de cetire, fără să le fi premers ceva pregătitor.»

Piesele de cetire se vor aplica mai mult la controlarea și întărirea regulilor gramaticale, ear' aceste reguli se vor abstrage mai cu înlesnire din exemple anume pregătite spre a servi ca material de inducție.

Apoi, cel puțin pentru mine, Dr. Pipoș, în ale pedagogiei este mai mare autoritate, decât domnia dela »Foaia Pedagogică».

Ioan Petran.

(Va urma).

INFORMAȚIUNI.

»Libertatea». Dl T. V. Păcățiaz a îmbogățit de nou literatura română cu o carte de mare valoare. Celebra serie re a lui John Stuart Mill, despre »Libertate», publicată în coloanele foil noastre, a apărut acum și în broșură separată.

»Tribuna» din Sibiu a avut buna idee de a scoate în broșură »Luptele Romanilor», o serie de articole publicate în numeralele sale de toamnă de dl Doctor Romanus.

Alte cărți, apărute până acum în chestia națională privesc mai mult actualitatea, pe când lucrarea dlui Romanus îmbrățișează într'un breviar trecutul acestor lupte combinându-l cu actualitatea.

Sub raportul acesta, ea vine oarecum să completească tot ce s'a scris în chestia națională de vre-o 7—8 ani încoace. În aceasta residă nota cea mai bună și mai înaltă a cărții.

»Trilby», sensaționalul roman de George du Maurier, tradus de curând în românește de »Afin dela Tuscia» se află de vânzare și la librăria noastră.

»Tribuna» din Sibiu a avut buna idee de a scoate în broșură »Luptele Romanilor», o serie de articole publicate în numeralele sale de toamnă de dl Doctor Romanus.

Alte cărți, apărute până acum în chestia națională privesc mai mult actualitatea, pe când lucrarea dlui Romanus îmbrățișează într'un breviar trecutul acestor lupte combinându-l cu actualitatea.

tipărite frumos pe hârtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria »Tipografia» societate pe acțiuni în Sibiu.

La »Tipografia», societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare următoarele noutăți musicale: Les beaux yeux. Valse pentru piano de Mathilde Mironescu fl. 1.—

La comanda din afară se adaugă pentru porto postal încă 5 cr., ear' pentru expediția recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea de credit ung.

»Călimdarul Poporului» — Voci de presă. — LIGA ROMÂNĂ.

»E un călimdar dragut, interesant și instructiv, care n'ar trebui să lipsească din casa nici unui Român doritor de a fi în curentul afacerilor românești de peste munți.»

»E un călimdar dragut, interesant și instructiv, care n'ar trebui să lipsească din casa nici unui Român doritor de a fi în curentul afacerilor românești de peste munți.»

Teatru orașenesc în Sibiu.

Joi, 9 Februarie n. Heine's junge Leiden. Comedie originală în 3 acte, de Meis. Inceputul la 7 ore seară.

Sosiți în Sibiu.

Hotel »Imperatul Romanilor»: Becker, fabricant din Cassel; Bangl, oficial din Hune-doua; Bursan, preot din Alba-Iulia; Behron, Lani, Steinbach, Stanzl, Bleier, din Viena; Klein, Glaser, din Budapesta; Mössler din Vilány, Stern din Köln, Hedervary din Brașov, Lindenbaum din Wilhelmsburg, Kohn din Barot, comercianți.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 6 Febr. n. 1899

Table with columns: Săptămînta, Prețul per 100 chilogr., Cămințele, etc. Rows include: Grâu, Bănațenc nou, Grâu de Tisa, Grâu de Pesta, Grâu de Alba-Reg., etc.

Table: Cămințele din Sibiu. Din 2 Februarie n. 1899. Rows: Măști, Cămințele române, Cămințele ung., etc.

Bursa de Budapesta. Din 6 Febr. n. 1899.

Table with columns: Bani de aur ung., Bani de argint ung., etc. Rows: Bani de aur ung., Bani de argint ung., etc.

Bursa de Viena. Din 6 Febr. n. 1899.

Table with columns: Bani de aur, Bani de argint, etc. Rows: Bani de aur, Bani de argint, etc.

Bursa de București.

Table with columns: Bani de aur, Bani de argint, etc. Rows: Bani de aur, Bani de argint, etc.

„ARDELEANA“,
INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Convocare.

P. t. acționarii institutului nostru prin prezenta se invită la a

XIII-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în localul institutului în 16 Martie st. n. 1899, după amiază la 2 ore, cu următorul

PROGRAM:

1. Raportul anual al direcțiunii.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Statorirea bilanțului anual.
4. Votarea absolutului pentru gestiunea anului expirat.
5. Împărțirea profitului curat.
6. Fixarea mărcii de prezență pentru anul curent.
7. Raportul referitor la zidirea caselor din Strada Tîrgului.
8. Alegerea celor 4 membri în direcțiune.
9. Alegerea comitetului de supraveghere.
10. Eventuale propuneri înscrise conform §-ului 28 din statute.
11. Exmiterea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal luat în adunarea generală.

P. t. acționari, cari doresc a participa la adunarea generală, să binevoiască a-și depune acțiunile la cassa institutului conform prescrierilor §-ului 20 din statutele societății.

Din ședința plenară a direcțiunii, ținută la 3 Februarie 1899.

Iosif de Orbonaș m. p.,
președinte.

Dr. Ioan Mihu m. p.,
director executiv.

Active.	Contul bilanțului.	Passive.	
Cassa în numerar	15789 74	Fonduri proprii:	
Capital public	25886 24	Capital social	250 000.—
Efecte restante	68066 50	Fond gen. de rezervă	84.660.61
Efectele fondului de pensii	12304 79	Fond spec. de rezervă	39.270 18
Împrumuturi pe cambii cu giranți	532293 90	Fond de pensii	12.804.79
Împr. pe cambii cu acop. hip.	265903 —	Int. ant. pro 1899	—
Împrumuturi pe ipotece	200098 15	Avans dela banca austro-	—
Împr. pe oblig. cu cavenți	151506 75	ungară	34.500.—
Împr. pe efecte publice	1136 —	Cambii reacomptate	117.662.—
Realități	64052 37	Dep. spre fructificare	795.115.95
Mobiliar	453.55	Dividende neridicate	555.77
după amortisare de	408 19	Diverse conturi creditoare	7797 87
Div. cont. deb. și inter. rest.	48454 98	Profit curat	30921 19
	1385900 61		1385900 61

Spese.	Contul profit și pierdere.	Venite.	
Interes: pentru fondul de res.	3.309.86	Profit transportat din anul trecut	214 43
Interes pentru depuneri spre fructificare	39.359.92	Inter. dela împr. pe cambii cu giranți	45.862.83
Inter. pentru cambii reacomptate	8.188.12	Inter. dela împr. pe cambii cu acop. hipot.	19.135.41
Spese: a) Salar și marce de prezență	8.170.—	Inter. dela împr. pe ipotece	17.121.16
b) chirie, porto, diverse	2.637.26	Inter. dela împr. pe oblig. cu cavenți	14.586.05
Contribuție directă	4.501.30	Inter. dela împr. pe efecte publice	80.93
Contrib. de 10% la int. de dep. și comp. de timbru	3.971.59	Inter. dela efecte publice	2.605.02
Amortisare: din mob.	45.36	Chirie	1543 27
Profit curat	30921 19		
	101099 10		101099 10

Orăștie, la 31 Decembrie 1898.

Iosif de Orbonaș m. p., membru în direcțiune. N. Vlad m. p., membru în direcțiune. Dr. Mihu m. p., dir. executiv. Simion Vlad m. p., comptabil.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă.

Orăștie, la 5 Februarie 1899.

Ioan Branga m. p. Ioan Lazarel m. p. Const. Balcu m. p.

Doriți să citiți

un interesant Roman?

Vi-se recomandă

„Castelul din Carpați“

— Roman din viața poporului românesc din Ardeal. —

de Jules Verne.

Premiat de „Academia franceză“.

Traducere, — unica autorizată de editorul proprietar francez — făcută de

Victor Onișor.

Acest volum apărut tocmai acum, are 255—XII. pagini, în octav mare, de o eleganță rară la cărțile românești, și este împodobit cu

26 ilustrațiuni admirabile, executate după olișouri din Paris.

Prețul:

Edițiunea populară: 80 cr. + 5 cr. porto postal.

Edițiunea de lux: 1 fl. 20 cr. + 10 cr. porto.

Edițiunea de lux compactat: 2 fl. + 10 cr. porto.

Cel mai potrivit cadou e un „Castel“.

A se adresa direct la

Librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni,
Sibiu, strada Poplăci nr. 15.

Un candidat de avocat,
Român,
se primește imediat în cancelaria subscrierului. [44] 2—2

Dr. Dimitrie Magdu,
avocat în Radna (M.-Radna).

La librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu se vînd:

Operele preotului Kneipp:

Sfaturi
asupra

sănătății copiilor sau îngrijirile

ce trebuiesc date copiilor bolnavi și sănătoși.

Prețul 1 fl. v. a.

Precum și

CURA DE APĂ.

Cum trebuie să trăiești.

Testamentul meu și Conferențe publice.

Prețul 1 fl. 50 cr.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu

Au eșit de sub tipar și se află de vînzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vînzare în librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni. Sibiu, strada Poplăci 15:

INDREPTAR PRACTIC
ÎN
ECONOMIA RURALĂ

compus de

cel 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal cîte 5 cr. mai mult.

A apărut la „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu

Cartea

Stuparilor

sățeni

de

Romul Simu, învățător.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.

Editoria și proprietatea

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibului“

Prețul 85 cr. plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei cărți folositoare a umplut un gol adînc simțit în literatura stuparilor. Broșura este scrisă pe un frunteș învățător, stupar priceput. Ea tratează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii pentru școlile noastre de tot soiul.

Se vinde la

„Tipografia“,

societate pe acțiuni în Sibiu.

„BISTRITANA“,
INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII ÎN BISTRITĂ.

Convocare.

Pe baza concludului subsemnatei direcțiuni din 4 Februarie 1899, p. t. domni acționari se convoacă prin aceasta 1.

a douăsprezecea adunare generală ordinară,

a institutului de credit și economii „Bistrițana“, care se va ține în 4 Martie 1899, la 9 ore a. m., în localul institutului.

Obiectele de pertractare sînt:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de reviziune, statorirea dividendei pe anul de g-stiune 1898 și împărțirea profitului curat.
2. Abscrierea dubioaselor.
3. Alegerea unui membru în direcțiune în locul celui, care conform §. 34 din statute va fi sortat, eventual realegerea aceluia pe timp de 6 ani.
4. Modificarea §§. 38 și 44 din statutele institutului.
5. Statorirea marcelor de prezență conform §§. modificați.
6. Exmiterea alor trei verificatori pentru protocolul adunării generale.
7. Alte eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari în sensul §. 21 din statutele societății voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotenți, sînt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență 3 zile înainte de adunarea generală la cassa institutului.

Bistriță, în 4 Februarie 1899.

Mihailă Mihailasch m. p.,
director executiv.

Încheierea socotelilor cu 31 Dec. 1898.

Activa.	Contul bilanțului	Passiva.	
Cassa	3543 06	Capital de acțiuni	40000 —
Cambii de bancă	378.521.40	Depuneri spre fructificare și anume:	
Cambii de bancă cu acoperire hipot.	64.627.60	a) Depuneri de ale privaților	201.924.38
Împrumuturi pe ipotece	35424 92	b) Fondului general de rezerve	40.000.—
Împrumuturi pe obligații	9680 69	c) Fondului special de rezervă	2.107.89
Împrumuturi pe efecte (lombard)	6390 —	d) Fondului de pensii	6.897.14
Efectele fondului de pensii	3860 —	e) Fondului pentru scopuri filantropice	207.91
Efectele fond. special de rezervă	510 —	Interese transitoare	251137 32
Realități	22221 59	Dividendă neridicată pro 1896	16.—
Mobiliar	481.95	Dividendă neridicată pro 1897	136.—
Amortisare de 10%	48.20	Creditori	555 44
Debitori	6769 75	Cambii reacomptate	226296 20
	531482 76	Profit curat	9396 82
			531482 76

Debit.	Contul profit și pierderilor.	Credit.	
Contribuție directă	1.753.04	Interese după tot felul de împrumuturi	26620 60
10% după interesele la depuneri	1.044.88	Interese de întârziere	818 78
Competență de timbru	10 40	Provisiuni și taxe	2659 13
Salare	6459 75	Chirie	653 39
Spese de tot soiul	1264 36		
Interese la depuneri	10443 87		
Dubioase	194 52		
Porto postal	181 06		
10% amortisare din mobiliar	48 20		
Profit curat	21349 58		
	9396 82		
	30745 90		30745 90

Bistriță, în 31 Decembrie 1898.

Alexandru Sziláși m. p.,
președinte.

Mihailă Mihailasch m. p.,
director executiv.

Stefan Poruțiu m. p.,
cassar.

Leon Monasterian m. p.,
comptabil.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă.

Bistriță, în 2 Februarie 1899.

Iosif Lissai m. p.

Anchidim Candale m. p.

Pamfilu Grapini m. p.

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuță,

se află de vînzare pe lângă prețurile originale și anume:

- „Iubire“, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50
- „Dan“, roman, editura librăriei E. Graev & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75
- „Dan“, roman, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. 64 cr.
- „Din goana vieții“, ediția III. (1895) fl. 1.75.
- „Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.
- „Icoane sterse“, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.
- „Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25

Cel mai nou volum de nuvele:

„În viltoare“, nuvele, editura Miloșescu 1896 fl. 1.—

Comandele să se adreseze:

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.